

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

28.03.2018 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

[В. Сега](#)

✓ **Работодателите сезираха омбудсмана за американските тецове**

Шефовете на четирите бизнес организации искат в лично качество разследване на централите

Ръководителите на четирите работодателски организации БСК, АИКБ, КРИБ и БТПП изпратиха жалба до омбудсмана Мая Манолова срещу американските тецове "Марица -изток" 1 и 3. Жалбата е изпратена в лично качество от Божидар Данев, Васил Велев, Кирил Домусчиев и Цветан Симеонов - председатели на бизнес обединенията.

"Те в постоянен и непрекъснат режим, с последователност, достойна за по-добри дела, ни ограбват ежедневно, ежечасно и ежеминутно, като ни "измъкват" от джобовете по 14 лева на мегаватчас използвана електроенергия", пише в оплакването на работодателите. В жалбата се настоява за незабавно разследване и пресичане на нарушаването на правата на потребителите, което се изразява "в открит и, на пръв поглед, узаконен грабеж".

Повод за жалбата са разширените правомощия на омбудсмана от февруари, според които общественият защитник вече може да се намесва в спорове между граждани и други частни субекти като търговци, граждански организации и отделни граждани. В оплакването се посочва, че подобни жалби биха могли да отправят и останалите българи - гласоподаватели и данъкоплатци. "Те биха могли да се оплачат не само от "американските централи", които им изземват непазарно по 450 млн. лв. годишно, но и от всевъзможни ВЕИ-та и "високоэффективни производства" на електроенергия, които неуморно тършуват из джобовете им, така че надплатената сметка да премине 1.5 млрд. лв. годишно", пишат още гражданите Божидар Данев, Васил Велев, Кирил Домусчиев и Цветан Симеонов.

Жалбата идва десетина дни след като стана ясно, че държавата смята да прекрати договорите с двете централи. Според министъра на енергетиката Теменужка Петкова обаче самото разтрогване няма да стане скоро, не се знае и точният размер на неустойките, които ще бъдат заявени към България, както и откъде ще дойдат парите за това. В същото време договорът с "Марица-изток" 1 е до 2027 г., а този с "Марица-изток" 3 - до 2024 година. Последната договорка с централите бе от преди две години, когато дълговете на НЕК към двете компании бяха погасени със заем от 535 млн. евро.

Парите бяха осигурени чрез компанията-майка БЕХ, която през 2016 г. подписа договор за заема с консорциум между "Джей Пи Морган", италианската Банка Ай Ем ай и китайската Банк ъф Чайна. В замяна с тецовите бяха сключени споразумения за намаляване на цената за разполагаемост. Сметките показвали, че така НЕК щяла да пести по около 100 млн. лв. годишно, или около 1 млрд. лв. за целия срок до изтичането на договорите с централите. Все пак обаче токът от тецовите продължава да се изкупува задължително, и то на по-висока цена, за да се гарантира възстановяването на инвестициите.

[PernikToday](#)

✓ **Работодателите сезираха омбудсмана за американските тецове**

Ръководителите на четирите работодателски организации БСК, АИКБ, КРИБ и БТПП изпратиха жалба до омбудсмана Мая Манолова срещу американските тецове „Марица -изток“ 1 и 3. Жалбата е изпратена в лично качество от Божидар Данев, Васил Велев, Кирил Домусчиев и Цветан Симеонов – председатели на бизнес обединенията.

„Те в постоянен и непрекъснат режим, с последователност, достойна за по-добри дела, ни ограбват ежедневно, ежечасно и ежеминутно, като ни „измъкват“ от джобовете по 14 лева на мегаватчас използвана електроенергия“, пише в оплакването на работодателите. В жалбата се настоява за незабавно разследване и пресичане на нарушаването на правата на потребителите, което се изразява „в открит и, на пръв поглед, узаконен грабеж“.

Повод за жалбата са разширените правомощия на омбудсмана от февруари, според които общественият защитник вече може да се намесва в спорове между граждани и други частни субекти като търговци, граждански организации и отделни граждани. В оплакването се посочва, че подобни жалби биха могли да отправят и останалите българи – гласоподаватели и данъкоплатци. „Те биха могли да се оплачат не само от „американските централи“, които им изземват непазарно по 450 млн. лв. годишно, но и от всевъзможни ВЕИ-та и „високоэффективни производства“ на електроенергия, които неуморно тършуват из джобовете им, така че надплатената сметка да премине 1.5 млрд. лв. годишно“, пишат още гражданите Божидар Данев, Васил Велев, Кирил Домусчиев и Цветан Симеонов.

Жалбата идва десетина дни след като стана ясно, че държавата смята да прекрати договорите с двете централи. Според министъра на енергетиката Теменужка Петкова обаче самото разтрогване няма да стане скоро, не се знае и точният размер

на неустойките, които ще бъдат заявени към България, както и откъде ще дойдат парите за това. В същото време договорът с „Марица-изток“ 1 е до 2027 г., а този с „Марица-изток“ 3 – до 2024 година. Последната договорка с централите бе от преди две години, когато дълговете на НЕК към двете компании бяха погасени със заем от 535 млн. евро.

Парите бяха осигурени чрез компанията-майка БЕХ, която през 2016 г. подписа договор за заема с консорциум между „Джей Пи Морган“, италианската Банка Ай Ем ай и китайската Банк ъф Чайна. В замяна с тецовете бяха сключени споразумения за намаляване на цената за разполагаемост. Сметките показвали, че така НЕК щяла да пести по около 100 млн. лв. годишно, или около 1 млрд. лв. за целия срок до изтичането на договорите с централите. Все пак обаче токът от тецовете продължава да се изкупува задължително, и то на по-висока цена, за да се гарантира възстановяването на инвестициите

Publics.bg

✓ Шефовете на четирите организации в АОБР с жалба до омбудсмана срещу американските ТЕЦ

Ръководителите на четирите национално представителни работодателски организации, членове на АОБР – Божидар Данев, Васил Велев, Кирил Домусчиев и Цветан Симеонов, в качеството си на физически лица са изпратили жалба до Омбудсмана на РБ срещу двете топлоелектрически централи, стопанисвани от дружествата AES и „Контур Глобал“, съобщиха от Асоциацията.

„Отговорно твърдим, че те в постоянен и непрекъснат режим, с последователност, достойна за по-добри дела ни ограбват ежедневно, ежечасно и ежеминутно, като ни „измъкват“ от джобовете по 14 лева на мегаватчас използвана електроенергия“, се казва в жалбата, като се призовава за незабавно разследване и предприемане на мерки за пресичане на това нарушаване на правата на потребителите, „изразяващо се в открит и, на пръв поглед, узаконен грабеж“, се казва в жалбата.

Четиримата жалбоподатели подчертават, че повод за жалбата са разширените правомощия на омбудсмана, вследствие на последната поправка в Закона за Омбудсмана от м. февруари т.г., според която националният защитник вече ще има възможност за намеса и в спорове между граждани и други частни субекти (търговци, граждански организации и отделни граждани). В жалбата се припомня, също така, че Асоциацията на организациите на българските работодатели призова Президента на РБ да наложи вето върху промените в Закона за омбудсмана, тъй като се променя цялата философия на закона, в противоречие с европейското право и практика в тази област.

„Ние вярваме, че след като върху Вас легна бремето да се намесвате във всякакви правоотношения, незабавно ще насочите вниманието си към най-фрапиращите примери на узаконени кражби, неправомерни държани помощи и с нищо незаслужени привилегии, които не само бъркат дълбоко в джоба на индустрията като цяло, но и тровят личния живот и личния бюджет на българските граждани – скромни физически лица. Даваме си сметка, че подобни жалби, напълно основателно биха могли да отправят още над 6 милиона пълнолетни граждани – гласоподаватели и най-вече данъкоплатци. Те биха могли да се оплачат не само от „американските централи“, които им изземват непазарно по 450 млн. лв. годишно, но и от всевъзможни „ВЕИ-та“ и „високоэффективни производства“ на електроенергия, които неуморно тършуват из джобовете им, така че надплатената сметка да премине 1,5 млрд. лв. годишно. Това биха били напълно резонни жалби, адресирани към Вас, и ние сме готови да Ви съдействаме, като съобщим на висок глас, че вече сме се обърнали към Вас с подобна молба“, се казва в жалбата до Мая Манолова.

Важни обществено-икономически и политически теми

Investor.bg

✓ ЕСО очаква изграждането на 647 мегавата нови мощности у нас до 2027 г.

Операторът предвижда инвестиции от почти 1,3 млрд. лева за развитие на мрежата през следващите 10 години 647 мегавата нови енергийни мощности ще бъдат изградени в България в периода между 2018 година и 2027 година, предвижда прогнозата на Електроенергийния системен оператор (ЕСО). 401 мегавата от новите мощности ще бъдат от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ).

Оценката на Оператора е, че има достатъчно производствени мощности до 2027 година и не се очаква затруднение в електроснабдяването на страната при нормални метеорологични условия и аварийност. Решението при продължителни лоши метеорологични условия и аварии е развитието на регионални пазари, включително на балансираща и на резервна мощност.

Остатъчната разполагаемост е около 15% от мощностите, което се дължи основно на прираста на ВЕИ.

Анализите са част от десетгодишния план за развитие на Оператора. По отношение на новите мощности в него са включени проектите за удължаването на експлоатацията на пети и шести блок на АЕЦ „Козлодуй“, икономически ефективни малки ВЕИ централи, както и заявени когенериращи мощности (например на площадката на „Топлофикация София“).

ЕСО обаче не взима предвид развитие на АЕЦ „Белене“, както и на хидроенергийните комплекси по р. Дунав и ТЕЦ Варна, поради неяснотите около тези проекти и липсата на споразумение със стратегически партньор за ядрената ни централа. За възобновяемите източници ЕСО отбелязва, че те затрудняват балансирането на системата. Фотоволтаиците например не могат да бъдат използвани за покриване на пика на потреблението през зимните месеци (между 19 и 21 часа), а вятърните централи произвеждат най-много електроенергия в часовия диапазон между 2 и 6 часа, когато и потреблението е най-ниско и има излишък в системата. Тези централи обаче помагат при покриването на върховото потребление, когато ниските температури са съчетани и със силен вятър.

Гъвкавостта на мрежата при наличието на нерегулируеми ВЕИ ще бъде осигурена от газови или газово-парови централи, както и ПАВЕЦ „Чаира“ и довършването на язовира „Яденица“.

Към края на 2017 г. в страната са изградени фотоволтаици с мощност от 1043 мегавата и вятърни централи с мощност от 701 мегавата. През последните две години няма нови заявления за присъединяване на нови ВЕИ централи към мрежата, посочват още от ЕСО.

Според прогнозата на ЕСО енергийното потребление към 2027 г. ще се движи в диапазона между 37,9 млн. мегаватчаса и 40,5 млн. мегаватчаса в зависимост от това дали мерките за енергийна ефективност се прилагат по-интензивно, или се забавят. ВЕИ ще осигуряват дял между 17% и 18%, в зависимост от сценария за енергийно ефективни мерки.

Инвестициите, които ЕСО планира за тези десет години, са на стойност 1,29 млрд. лева, като 148 млн. лева са привлечени европейски средства. С тези пари ще бъде осъвременена мрежата и ще се изградят нови съоръжения.

Капитал

✓ Законът за личния фалит - не дали, а какъв

Омбудсманът Мая Манолова представи концепция за производство по несъстоятелност на физически лица

Идеята за отделен закон за личния фалит среща силна подкрепа както от гражданите, така и от експертите и заинтересованите страни. Това показва социологическо изследване на агенция "Глобал метрикс" по поръчка на БИПИ. Над 80 процента от българите подкрепят създаването на закон, но разликата между мненията на експертите и гражданите започва оттук – при какви условия трябва да се обявява личен фалит, какви да са мерките и последиците за лицата в процедура по фалит, коя институция трябва да вземе решението за обявяване на фалит и т.н. (Подробности за изследването виж в карето.) Според експертите, присъствали на дискусиата във вторник, въпросът не е дали да има закон, а как да се намери балансът между интересите на кредитора и длъжника, какви да са мерките срещу длъжника, как да се уреди процедурата така, че да не допуска объркване на отделните казуси, и т.н. Включително и много конфликтният въпрос кой ще плаща тази скъпа процедура по частния фалит, която предвижда и назначаване на синдик - държавата чрез отделен фонд, т.е. данъкоплатецът, или парите ще се вземат от осребреното имущество, което се разпределя между кредиторите, т.е. за тяхна сметка по същество. Дяволът е в детайлите, коментираха юристи, които заявяват, че ще има скептицизъм, докато не се види крайният продукт.

Концепцията

България е единствената страна в Европейския съюз, в която все още няма законодателна уредба за личния фалит, а същевременно се нарежда сред първите пет страни в Европа по лоши кредити в Европа, каза Мая Манолова днес при представянето на своята концепция за новия законопроект за несъстоятелност на физическите лица (виж схемите по-долу). Концепцията е изготвена от работна група при омбудсмана, участниците в която не бяха обявени. Последиците от свръхзадължениостта не са личен проблем, те имат сериозен макроикономически и социален аспект, защото доброто финансово състояние на гражданите е съществен стимул за икономиката, а високото ниво на потребление е предпоставка за стабилност и икономически растеж, заяви Манолова.

Съдебна процедура

Според концепцията на Мая Манолова производството по несъстоятелност на физически лица трябва да се развива пред съда – съответния окръжен съд по настоящия или постоянен адрес на длъжника. По света има различни разрешения – решаващата институция може да бъде държавен орган, независима специализирана институция, банка или друга кредитна институция, основният кредитор и др. Процедурата ще е бърза, прозрачна, достъпна и "неоскъпена", в нея ще участват всички кредитори, независимо от вида на задълженията.

Процедурата трябва да е достъпна не само за потребители, но и за физическите лица предприемачи (самоосигуряващи се, упражняващи свободна професия или друга икономическа дейност, подлежаща на облагане и различна от качеството на търговец). Достъп до процедурата по личен фалит ще могат да искат и гражданите на ЕС, които са се установили в България за повече от 6 месеца, както и лица, получили разрешение за постоянно пребиваване у нас.

Включването на последните две категории е с цел да се предотврати т.нар. Bankruptcy tourism, каза Манолова и посочи като пример вълната от германски и австрийски граждани, които преди време са се възползвали от либералната процедура във Великобритания. Условие да се допусне искането е длъжникът да е изпаднал в състояние на свръхзадължениост, при което да не разполага с достатъчно средства, за да се заплати, с оглед и на очакваните си приходи за продължителен период напред. Друго условие е преценката за добросъвестност на длъжника – дали той не се е поставил умишлено в състояние на свръхзадълженост, дали не е прехвърлил значително имущество в определен предходен период, да не е съден за злоупотреба с доверие, за престъпление срещу кредиторите или срещу финансовата, данъчната или осигурителната система, активно да търси работа, ако е безработен, и др.

Сравнителен план:

- ▶ България е в **ТОП 5 по лоши кредити в целия ЕС**
- ▶ **12,1% от всички заеми са лоши или необслужвани**
- ▶ **4,6% лоши кредити средно за целия ЕС**

46,9% – Гърция
33,4% – Кипър
15,5% – Португалия
12,2% – Италия

Проблемът у нас:

- ▶ **4.7 млрд. евро** просрочените заеми
- ▶ **3.4 млрд. евро заеми**, по които **не е плащано над 90 дни**
- ▶ **Над 800 млн. лева необслужвани** потребителски заеми

Status quo:

- ▶ **Всеки трети българин е с кредит**
- ▶ **2,33 млн.** кредитополучатели, от тях
- ▶ **2,22 млн.** български граждани
- ▶ **4,991 млн.** изтеглени кредити
- ▶ **Над 600 000 лоши или необслужвани кредити**

От презентацията на Мая Манолова

Три вида личен фалит

В концепцията, представена от Манолова, се предлагат три вида процедури по личен фалит - с погасителен план (когато има доходи над несеквестируемия размер), с ликвидация на имуществото (ако има такава) и при липса на доходи и имущество.

При първия случай, тъй като длъжникът има доходи, се изготвя погасителен план, приет от кредиторите и одобрен от съда, който трябва да предвижда погасяване на поне 50% от обезпечените и от необезпечените вземания за срок от 3 до 5 години. Ако длъжникът спазва плана, остатъкът може да му бъде опростен, ако не - кредиторите могат да продължат с индивидуално изпълнение, а длъжникът губи възможността да получи опрощаване на остатъка.

При ликвидация на имуществото се пристъпва, когато длъжникът няма задоволителни месечни доходи, но има имущество над несеквестируемото, което се осребрява и се разпределя между кредиторите. Ако след осребряването той редовно погасява определена сума за период от 3 до 5 години, се стига и до частично опрощаване на задълженията.

Когато длъжникът няма нито доходи, нито имущество, съдът само обявява несъстоятелността и вписва лицето в публичен регистър. Ако в период от 10 години се открие/придобие имущество, както и доходи, производството продължава - по молба на длъжника или по искане на кредиторите. След 10 години по молба на длъжника съдът обявява задълженията за погасени.

За всички граждани, които са поискали обявяване в несъстоятелност, ще се води електронен публичен регистър, в който ще се вписват и актовете на съда, назначеният синдик, списъкът на кредиторите, призовките и съобщенията, гласи още концепцията на Манолова.

Предупреждения

Какъвто и закон да правим, трябва да стъпим на основни ценности на правото, а именно, че договорите са, за да се изпълняват, който е поел задължение, трябва да го изпълни. Това каза адвокат Валя Гигова, член на Висшия адвокатски съвет, като уточни, че тя е участвала в работната група при омбудсмана и там не е имало съгласие по всички въпроси. Трябва да помогнем на хората, които са изпаднали в социален риск, но трябва да помислим и за кредиторите, каза Гигова. Едно от категоричните ѝ възражения е, че не може обезпеченият кредитор да получи по-малко от обезпечението си - той затова е сключил договор и е дал кредит при тези условия. Не може едновременно да се претендира за свръхзадължнялост и за несеквестируемост, каза Гигова.

✓ Всеки вносител ще трябва да има е-подпис

Изискването е за фирмите, които търгуват със страни извън ЕС, и е в сила от 1 февруари тази година

Всички митнически операции по внос и износ вече изискват задължителна регистрация в електронния портал на Агенция "Митници", която се извършва с е-подпис. Условието е в сила от 1 февруари и важи както за фирми, така и за физически лица, които регулярно извършват подобни операции. Регистрацията в портала е еднократна и дава достъп до всички услуги на агенцията. И вероятно ще изненада неприятно някои малки компании, които внасят спорадично стоки от държави извън ЕС. Пратките за лична употреба ще продължат да се освобождават както досега.

Изискване на Брюксел

Първоизточникът на новата мярка е изискване на Европейската комисия (ЕК) за централизиране на процедурите от външната търговия. Идеята е, че всеки обмен на информация като декларации, заявления или решения между митнически органи и икономически оператори се извършва чрез електронна обработка на данни. А идентификацията става чрез е-подпис. Цените за издаването му започват от 20 лв. за физически лица и 50 лв. за юридически на година. Регистрацията с електронен подпис за физическите лица се изисква само ако вносът е с цел търговия след това, обясниха от митниците.

Лично или с посредник

Изискването за регистрация в системата на митниците важи и за фирми, които са представени от друго лице или митнически агент. Те може да продължат да ползват посредническите им услуги, като в създадения от тях потребителски акаунт посочат кое е упълномощеното лице. Регистрацията може да се извърши лично с електронния подпис на дружеството или чрез представител, който има нотариално заверено пълномощно.

Някои физически лица пък вече са получили уведомления от куриерските фирми, които обслужват пратките им от чужбина, че новата мярка е в сила. След като се регистрират в електронния портал, хората могат да направят куриерската фирма техен представител чрез електронна заявка.

[Bulgaria On Air](#)

✓ Горанов: Работим активно за влизане в ERM II и еврозоната!

Банковата ни система е достатъчно добре капитализирана, увери финансовият министър

Българското правителство работи активно за присъединяване към ERM II, което е първата стъпка, за да продължи страната към едновременното членство в еврозоната и Банковия съюз. Това е отговорил финансовият министър Владислав Горанов по време на петъчния парламентарен контрол, става ясно от стенограмата, с която Investor.bg разполага.

Изказването е в отговор на въпрос на Красимир Янков от БСП за това каква е политиката на България по кандидатстването и присъединяването към банковия съюз в Европейския съюз, както и в какъв срок се очаква да бъдат въведени механизмите на Банковия съюз, в това число и Единния банков надзор.

"По време на Консултативен съвет по национална сигурност през юни 2014 г., на който президентът обяви, че има разбирателство между политическите партии, че общественото доверие в банковата система е ключово условие за финансовата стабилност в страната и за функционирането на икономиката. Решението на Консултативния съвет е Българската народна банка да поиска проверка от Европейския банков орган за оценка на ефективността на надзора върху

българските банки като се предвиди и законодателна инициатива за подобряване на ефективността на банковия надзор и ясното носене на отговорност", посочи Янков.

Според него ефектът от решението на Консултативния съвет за национална сигурност в голяма степен е достойние на обществеността, но призова Горанов отново да потвърди стабилността на банковата система в България във връзка с така направените стрес тестове и с международно участие на експерти от европейско ниво и решението тогава е да се инициира от Българска народна банка и се адресира към Европейския банков орган.

"Уважаеми господин Янков, бързам да отговоря, че не би трябвало да има никакви притеснения за банковата система. Тя е достатъчно добре капитализирана. Това го показаха и стрес тестовете и оценката на качеството на активите на цялата банкова система през 2016 г. Това го показва и деескалацията на макроикономическите дисбаланси, която беше направена от Европейската комисия през миналия месец. От прекомерни дисбаланси, ние преминахме към дисбаланси. Темата е много специфична", коментира от своя страна Горанов.

По думите му през последното десетилетие в отговор на последиците от суверенната криза и кризата в банковата система в еврозоната, там настъпиха сериозни промени. Бяха създадени много нови механизми, структури и институции. Създаването на Банковия съюз представлява една от най-големите институционални промени, посочва министърът.

Той е категоричен, че България има отлични макроикономически показатели, с които устойчиво изпълнява четири от петте критерия за присъединяване към еврозоната. Става дума за държавен дълг, бюджетен дефицит, дългосрочен лихвен процент – в случая по 10-годишни ДЦК в лева, който за февруари 2018 г. е 0,9765%, инфлация – в средногодишната ни инфлация по последни данни за февруари 2018 г. е 1,32 на сто, измерена чрез Европейския хармонизиран индекс за потребителските цени.

"В същото време е необходимо да изпълним и условието за членство в ERM-2 е критерият за валутен курс – минимум две години участие в ERM II с фиксирания курс на лева към еврото. Предвид, че 21 години валутният борд у нас функционира, изпълнението на този критерий, не би следвало да представлява някакъв проблем, но той е формален, който не сме изпълнили. Фокусът трябва да се съсредоточи в това, ако искаме да изпълним стратегическата цел за членство в еврозоната", посочва в отговора си Горанов.

"Членството в еврозоната, съответно автоматичното присъединяване към Банковия съюз, задължително изисква преди това членство в ERM II и продължаване на следваната макроикономическа политика, ориентирана към стабилността, която би гарантирала, че ще продължим да изпълняваме макроикономическите критерии за последващо членство във валутния съюз. Предвид обаче конфиденциалността на процедурата и пазарната чувствителност, не бих желал да споделям повече детайли, най-малкото от респект и правилата на нашите европейски партньори и Европейската централна банка, към които искаме да се присъединим", коментира още финансовият министър.

Темата стана особено актуална, след като в деня на официалното откриване на българското председателство на Съвета на ЕС Горанов обяви, че се очаква до края на юни страната ни да кандидатства официално за присъединяване към Европейския валутен механизъм, известен като ERM II, като предварителна стъпка преди приемането на еврото.

News.bg

✓ За десетилетие чуждестранните инвестиции у нас са над 29 млрд. евро

През последното десетилетие чуждестранните инвестиции у нас са над 29 млрд. евро. Това стана ясно от думите на зам.-министърът на икономиката Александър Манолев на Международната конференция "IT Hub Connect 2018", която се организира от Американската търговска камара в България и Индийско-българската бизнес камара.

"За последните 10 г. в страната ни бе създадена една много сериозна база, която ние трябва да надграждаме", акцентира Манолев. Общо повече от 29 млрд. евро са инвестирани у нас за последното десетилетие, изтъкна зам.-министърът на икономиката. Устойчиво растат и вложенията в сектори на икономиката с висока добавена стойност.

На първо място сред чуждестранните инвестиции се нарежда Холандия, с инвестирани 6 млрд. евро в икономиката ни. Тя е последвана от Австрия с близо 3 млрд. евро, Германия с над 2 млрд. евро и Гърция с 1,9 млрд. евро.

"Това обаче, което трябва да ни фокусира вниманието е каква е структурата на тези инвестиции и в кои сектори на икономиката ни се съсредоточават те", категоричен бе Манолев.

През 2017 г. инвестициите в преработващата промишленост са с дял от 33% от общия обем на преките чуждестранни инвестиции. След нея най-популярен е сектор "Търговия и ремонт на автомобили и мотоциклети" с дял от 32%.

Според Манолев тези процеси трябва да се управляват успешно.

"Тези процеси могат и трябва да се управляват още по-ефективно чрез Закона за насърчване на инвестициите (ЗНИ) и това е посоката, в която работим", обясни зам. икономическия министър. "Движим в правилна посока, но имаме нужда от още усилия, за да развием именно секторите с висока добавена стойност", подчерта Александър Манолев.

✓ Стипендии за над 27 млн. лв. са получени от 41 хил. студенти у нас

Общо 41 501 студенти получават европейски стипендии за успех и за специални постижения от 2016 г. На младежите са разпределени над 27 млн. лв., съобщи заместник-министърът на образованието и науката д-р Петър Николов при отчитането на резултатите от проект "Студентски стипендии - фаза 1".

За изминалите четири академични семестъра 31 102 студенти са взели стипендия за успех. Парите се изплащат накуп за всичките пет месеца от семестъра. Месечната стойност на стипендията е 150 лв. 4380 от класираните са с максимален успех 6, а само 144 - с минималния 4,00. Средният успех за получаване на стипендията е отличен 5,45.

Най-много стипендианти изучават "Компютърни системи и технологии" - 1114, "Предучилищна и начална училищна педагогика" - 988, "Архитектура" - 837, "Ветеринарна медицина" - 704, и "Начална училищна педагогика и чужд език" - 695.

Над 1500 младежи са запазили добрия си успех и за получили стипендия и за четирите изминали семестъра, а други 3024 - за три от тях.

От 2016 г. досега са предоставени 24 095 стипендии за специални постижения на 9399 студенти. Размерът им е 300 лв., а всеки младеж може да получава до три такива наведнъж. Средният успех за всички семестри е отличен 5,59, като 7931 от стипендиантите са с максимален 6. За четирите семестъра от изпълнението на проекта 4053 младежи са получили по една стипендия, 1790 - по две, а с три са били 1662. Общо 33 възпитаници на висшите училища в страната са взели максималния брой от 12 стипендии. Специалностите с най-голям брой класирани студенти са "Медицина" - 2092, "Право" - 1597, "Финанси" - 544, "Медицинска сестра" - 453, и "Компютърни системи и технологии" - 451.

Проучване сред студентите и преподавателите в университетите за удовлетвореността и мотивацията за получаване на европейски средства показва, че 84,9% от младежите, получили стипендия се мотивират да постигат по-добри резултати при обучението си. 87,5% от студентите със стипендия за специални постижения също потвърждават, че са още по-амбицирани да се включват в научни проекти извън академичните занятия. Почти половината от преподавателите са на мнение, че европейските стипендии за специални постижения стимулират достатъчно младежите.

74,2% от анкетирания студенти считат, че предоставянето на европейски стипендии в приоритетните специалности засилва интереса към тях. 2/3 от стипендиантите за успех и почти половината от тези със стипендии за специални постижения са изразходвали парите си за покриване на семестриални такси. Текущи разходи са покрили 41,7% от получените стипендии за специални постижения и 33,4% от тези с отличен успех. Студентите често са ползвали средствата за учебници, помагала, както и за плащане на общежитията си.

"Ще се обсъдят различни възможности за подпомагане на студентите със средствата, предвидени за втората фаза, които са общо 13 млн. лв.", коментира ръководителят на проект Пламен Славов. Той допълва, че студентите от приоритетните направления в университетите ще продължат да получават стипендии за успех, като парите ще бъдат осигурени от държавния бюджет.

[Bloomberg TV](#)

✓ Службите с акция срещу корумпирани служители на НАП

Акцията се провежда в три града - София, Рила и Ботевград

Специализираната прокуратура и ГДБОП започнаха антикорупционна акция срещу данъчни инспектори в три града у нас - София, Рила и Ботевград.

Информацията, което е постъпила в полицията преди половин година е, че група от данъчни инспектори извършват корупционни практики.

Те изнудвали бизнесмени за подкупи, за да не бъдат проверявани фирмите им. Вече са арестувани над 20 данъчни, което е 20% от състава на дирекцията, която е проверява в момента. Засега не се споменава коя е дирекцията, но акцията продължава.

✓ Половината от безработните младежи в ЕС - склонни да бъдат трудови емигранти

В тези нагласи важна роля играе образованието

Половината от безработните млади хора в ЕС на възраст между 24 и 34 години са готови да се преместят в търсене на работа, показва последното проучване на Евростат. През 2016 г. 21% са имали готовност да отидат в друг град в рамките на държавата, в която живеят, а 12% - в друга държава, но в рамките на ЕС. За 17% от европейските младежи е допустимо и търсенето на работа и съответно преместването в трети страни.

Статистиката показва, че в тези нагласи важна роля играе образованието – по-образованите са по-склонни да се преместят на друго място, ако работата го изисква.

Все пак това не е често правен избор – 90% от младежите в тази възрастова група, които имат работа, не са трудови мигранти. Само 1% от тях са се преместили в друга държава в рамките на ЕС, за да намерят работа, а 8% - са намерили препитание в друг град на собствената си държава.

От публикуваните данни прави впечатление, че 73% от младежите в Малта не са склонни да променят мястото, в което живеят, за да намерят работа. Същото важи и за 68% от младите хора в Кипър.

На обратния полюс обаче са Португалия и Испания, страни с много висок дял на младежката безработица. Под 40% от испанците не са готови да се преместят, а в Португалия този процент е дори по-нисък от 30.

В България 58% от безработните млади хора без работа не са готови да сменят местожителството си в търсене на работа. 23% биха заминали за друга държава в ЕС, а 12% - в друг град.

При 91% от младежите, които вече работят, избор да сменят населеното място не е стоял и само 7% са заминали за друг град в търсене на работа. 2% от младите българи са заминали за страна от ЕС.

[В. Сегга](#)

✓ ЦИК и лошите духове на отминалите избори

Непрестанното политическо вмешателство и безотговорният подход на парламента към законодателството продължават да тровят работата на изборната администрация

Рядко се случва изборната администрация да издири и обсъжда своите проблеми и недостатъци, а след това и да ги представи в публичен документ. Затова и анализът, който извади през февруари т.г. Централната избирателна комисия (ЦИК) относно организацията и произвеждането на избори в периода 2015 -2017 г., заслужава да му се обърне внимание. Крайно мекият и дипломатичен език, който ползва комисията в анализа, не може да скрие големите проблеми пред

изборния процес - непрестанното политическо вмешателство в работата на администрацията и безотговорният подход на парламента към изборното законодателство.

Може би най-фрапиращият момент, който откроява комисията в своя анализ, са промените в Изборния кодекс, които парламентът експресно гласува през октомври 2016 г. по искане на ГЕРБ. Законодателните поправки засягаха отчитането на спорното квадратче "не подкрепям никого" в резултатите при мажоритарен вот и отпадането на тавана от 35 избирателни секции в чужбина за страните от ЕС. Изменен беше и начинът, по който се структурират секционните избирателни комисии (гръбнакът на изборната администрация) при едновременно провеждане на избори за президент, частични избори за кмет и национален референдум. Всички тези изменения влязоха в сила на 28 октомври - едва 8 дни преди вота "3 в 1" на 6 ноември, когато гласувахме за нов държавен глава, за кмет на столичния район "Младост" и в допитването за изборна реформа, иницирано от Слави Трифонов.

Трудно могат да се намерят думи, с които да се опише глупостта на политиците, посегнали на изборните правила само седмица преди да се проведат самите избори. Буквално се заложи на карта коректното провеждане на комплексния вот "3 в 1" - съставите на секционните комисии вече бяха определени след консултации между партиите и коалициите, членовете им - назначени, обучението им (колкото и условно да беше) - приключило. И осем дни преди вота се оказа, че едва ли не целият процес трябваше да започне отначало. А администрацията беше поставена натясно, защото при тази ситуация трябваше да организира и проведе едновременно два различни вида избори и национален референдум - с три различни избирателни списъка с различен обем и с различен начин на гласуване. "Този факт създаде затруднения за СИК, които трябваше да попълнят три отделни вида протоколи и то в ситуация на по-сложен протокол за националния референдум, при който се гласуваше по три въпроса с една обща бюлетина и с един плик, докато по останалите избори се гласува с бюлетина без плик", констатира от ЦИК. И меко порицават депутатите, че "такава динамична промяна в уредбата на произвеждане на изборите, начина на гласуване и отчитане на изборните резултати е нецелесъобразна, като се отчете и фактът, че по същество се усложнява процесът на гласуване и отчитане на подадените гласове, както и се утежнява изготвянето от комисии на документи и протоколите с изборните резултати".

Нямаше кой да попита избирателите доколко според тях е бил "нецелесъобразен" подобен законодателен подход, но едва ли недоволните са били един-двама.

Проблемите в работата на секционните комисии, особено при съчетаване на няколко вида гласувания, пък направо си заслужават отделен, обемен анализ. Недъзите им, отчетени от ЦИК, са многобройни и което е по-лошо, очевидно се запазват във времето - не се организира добре изборният процес в секцията; не се определя лице, което ще брои бюлетините; допускат се до гласуване лица без избирателни права и се дописват в избирателния списък; не се спазват указанията на ЦИК за предоставяне на бюлетините; не се полага втори печат върху гръба на бюлетината; неправилно се попълват протоколите с резултатите от секциите; допускат се грешки при отчитане на преференциите; не се прехвърлят точно резултатите от машинното гласуване в протоколите и др.

Предварителното обучение, което ЦИК провежда за членовете на секционните комисии, често се обезсмисля заради пълния политически произвол, който цари при определянето им. "Честата необоснована смяна на членове на СИК след тяхното обучение, включително непосредствено преди изборите и в изборния ден, води до назначаване на лица, които дори не са преминали обучение, не са запознати с разпоредбите на ИК и с методическите указания на ЦИК. Това довежда до недобра организация на процеса в изборния ден, множество нарушения и др.", изтъкват от ЦИК. И това се случва дори в изборния ден.

С други думи, човекът, който дава и приема бюлетините, отмята избирателите в списъка и попълва протокола с резултатите, може да не е помиришвал избори

до момента, в който неговата партия не го пробута в състава на някоя комисия. И това на фона на крайно малкия брой на юристите в изборната администрация. А единственото, което ЦИК може да направи, е да умолява политиците "членовете на СИК да бъдат ясни към един по-ранен момент (по закон те се определят до 25 дни преди изборния ден), да не се променят така динамично, както и за членове на СИК да се назначават преимуществено лица, преминали успешно проведено обучение".

Сериозни недостатъци се наблюдават и в работата на общинските избирателни комисии на местния вот през 2015 г., въпреки констатацията на ЦИК, че "органите се мобилизираха и като цяло съумяха да извършат качествено и в срок възложените им от закона и решенията на ЦИК функции". На първо място, забелязва се "недостатъчно добро познаване на Изборния кодекс, свързаните с него нормативни актове и релевантните решения на ЦИК". Така се стига дотам, че общинските комисии излизат с "решения, които са в противоречие със закона или извън обхвата на правомощията на ОИК". Много по-тревожно обаче е, че има случаи на "несъобразяване с решения или принципни указания на ЦИК". "За първи път, при изрична правна норма и изрични указания от страна на ЦИК, някои ОИК отказваха да ги изпълнят", посочват от централната комисия. Примери не дават, нито каквито и да било подробности. Подобни своеволия обаче най-малкото показват, че ЦИК не успява винаги да се утвърди пред по-ниските нива на изборната администрация, които са пряко подвластни на политическите сили.

Има и въпроси, при които организационно-техническите съображения на изборната администрация се сблъскват с чисто политическите. Като съчетаването на няколко вида избори или на избори с референдум, за което вече се спомена. През 2016 г. избухна голям скандал, когато стана ясно, че ГЕРБ обмислят възможността допитването, иницирано от Слави Трифонов, да се проведе през лятото, което потенциално би повлияло негативно на избирателната активност. Съмненията, че така управляващите се опитват да потопят референдума, в крайна сметка доведоха до провеждането му едновременно с президентските избори и частичния вот в София. От ЦИК обаче остават недоволни, че подобни комбинации прекалено усложняват изборния процес, особено на фона на споменатите промени в изборното законодателство дни преди гласуването. Аргументират се още, че съчетаването на различни видове гласувания "не намалява съществено разходите по организационно-техническата подготовка (печатат се отделни бюлетини, отделни изборни книжа, отделни избирателни

списъци, отделен софтуер за отчитане на резултатите от гласуването и др.)". Тук вече е необходима наистина широка и сериозна дискусия, тъй като проблемът е преди всичко политически и не опира само до пари и организация. От ЦИК обръщат внимание и на друг принципен въпрос, на който не се гледа особено сериозно - съвместната подготовка на изборите с другите компетентни държавни органи, която започва едва след датата на насрочване на съответния вот. "Така, независимо от постоянно действащите ЦИК и други компетентни органи на власт, винаги се създава ситуация на извънредност, доколкото двата месеца за действие по организация и произвеждане на избори предполагат сериозен интензитет на работа", оправдано посочват от ЦИК. Затова и предлагат на парламента да извърши законодателни промени, които да позволят на комисията "да подготвя избори и да излиза с актове целогодишно и по време на целия си мандат". Това би осигурило не само повече време за подготовка, но и за по-дълга разяснителна кампания, допълват от ЦИК. Описаните проблеми са само част от констатациите в анализа по отношение на изборите, проведени през последните 3 години. Разрешаването им изисква парламента да се захване сериозно с Изборния кодекс в най-скоро време, предвид на това, че местните и европейските избори през 2019 г. бързо приближават. Това обаче едва ли ще се случи, тъй като скандалите от началото на годината показват, че дневният ред на водещите политически сили е съвсем различен. И нищо чудно администрацията да навлезе в следващия изборен цикъл със същите проблеми, които има и сега.

✓ Бизнесът е в паника - липсват новите правила за защита на личните данни

Еврорегламентът създава нови професии и армия от десетки хиляди "стражи" на информацията

Фирмите в България вече са в паника заради новия европейски регламент за защита на личните данни, известен като GDPR. Проблемът е, че от 25 май разпоредбите на GDPR стават задължителни за всяка държава от ЕС, а те все още не са пренесени в нашия Закон за личните данни. При липсата на ясни законови текстове бизнесът не знае какви са новите изисквания и как да се подготви.

Правителството и до момента не е включило в законодателната си програма, разписана до юни, разглеждане и приемане на проект за изменение и допълнение на действащия Закон за защита на личните данни, алармира Българската стопанска камара в отворено писмо до правителството. Важния проект го няма дори на портала за обществени консултации. Едва миналия четвъртък премиерът Бойко Борисов намекна, че е наясно с проблема. От Брюксел той обеща, че утре, заедно с вицепремиера Томислав Дончев, ще съобщи какъв е планът на правителството.

Новият еврорегламент засяга стотици хиляди предприятия - от бакалията, фризьорския салон и малката счетоводна къща до банки, застрахователи и пенсионни фондове. С него трябва да се съобразят и всички държавни ведомства, общини, болници, училища и т.н., защото всички те по различни причини събират и обработват лични данни на гражданите - имена и ЕГН, адрес и телефон, номер на лична карта, банкови сметки. GDPR обаче силно разширява обхвата на понятието "лични данни" и добавя към тях мейл, IP адрес, пръстов отпечатък и много други. В изказването си в Брюксел премиерът се съсредоточи само върху ЕГН-то. Защо се стигна до забавянето и правила ще се пишат и обсъждат едва два месеца преди влизането на регламента в сила, не бе обяснено.

Ключовото за всички фирми и институции е, че трябва да променят документацията и правилата си за работа така, че да взимат от гражданите само необходимия минимум информация. Тези, които обработват по-големи масиви данни - например банките, НОИ, пенсионните фондове, болниците, ще трябва да си назначат специални кадри, които да ги консултират за опазването на персоналната информация и за необходимите действия за спазване на еврорегламента. Всичко това означава допълнителни разходи.

Особена тревога буди у българските фирми липсата на неяснота за видовете нарушения и глобите - нещо, което би трябвало да се разпише с промени в българския Закон за личните данни. Според еврорегламента например максималната санкция, с която една компания може да бъде наказана за злоупотреба с персонална информация, е гигантска - 20 млн. евро. Това е таванът, но всяка страна членка може да определи и по-ниски наказания, ако прецени, че са достатъчно респектиращи. GDPR изисква всеки администратор на лични данни веднага да подаде сигнал до съответния държавен орган, ако например хакери проникнат в масивите. Поради липсата на законови промени обаче все още не е ясно каква би била у нас глобата за фирма, която не реагира адекватно и бързо на хакерска атака.

Допитване на в."Сега" до различни фирми показа, че няма значение дали са малки или големи, всички са притеснени от новия регламент. "За застрахователните компании това е най-големият проблем на годината, независимо че ни се стоварват и нови финансови регулации, но при тях поне има яснота", коментираха от голяма застрахователна компания.

Притеснени сме, защото новите правила за защита на личните данни ще ни отворят много административна работа, коментираха от Асоциацията на счетоводителите и счетоводните предприятия. Счетоводните къщи се опасяват, че ще трябва да преподпишат договорите си с фирмите, които обслужват, за да включат специални клаузи за защита на личните данни. Това е допълнителна работа и за двете страни, изисква време, а крайната дата на въвеждане на регламента приближава.

Организаторите на туристическото изложение "Травъл академи", което ще се проведе в края на март в София, са изключително щастливи, че са успели да уговорят експерти от Комисията за защита на личните данни да участват с информация пред туроператорите какво се изисква от тях по отношение на GDPR. "По-лесно беше да уговорим присъствието на премиера Бойко Борисов на изложението, отколкото на КЗЛД", заяви Антон Пенев, шеф на една от големите туроператорски агенции у нас. Освен че работят с лични данни на десетки хиляди туристи, които не е ясно как точно трябва да защитят, туроператорите поставят и проблема с e-mail адресите на още по-голям брой клиенти. "Имейл адресите също вече попадат под графата лични данни и доколкото знаем, от нас ще се изисква при изпращането на съобщения за различни промоции да имаме писмено съгласие на хората", казва Пенев.

Има и съмнения, че КЗЛД може да се превърне в цедка за консултантските фирми, които трябва да обучават новите специалисти по защита на личните данни, които по-големите компании ще бъдат длъжни да назначат. На практика

комисията може да акредитира само определени фирми, което да свие конкуренцията и да вдигне цените за обучение, допускат някои представители на бизнеса. А може да се окаже, че изобщо не е необходимо да има такова обучение. Тези дни на неясната ситуация около GDPR реагира и Българска стопанска камара. Липсата на информация за предстоящите законодателни промени създава предпоставки за спекулации и разпространяване на погрешна информация от различни източници и препятства фирмите да се подготвят и да отговорят на изискванията, заявиха от БСК. От камарата смятат, че информационната кампания на Комисията за защита на личните данни не е достатъчна. И призовават премиера и министрите на правосъдието и вътрешните работи да спешат максимално приемането на законовите промени.

НОВ БИЗНЕС

На фона на липсата на информация в последните седмици и месеци се развихря нов апетитен бизнес. Истински експерти, но и самозвани "консултанти" и "специалисти", трескаво организират семинари и курсове за обучение по новите правила за защита на личните данни. Много от лекторите на практика само преповтарят материалите по темата, които и бездруго са достъпни за всеки в интернет - на сайта на Комисията за защита на личните данни и т.н.

Друга бизнес ниша, която тепърва ще се разраства, е на т.нар. "длъжностни лица" по личните данни, които всеки администратор на големи обеми лични данни ще трябва да си назначи. Според шефа на КЗЛД Венцислав Караджов поне 40 000 предприятия ще трябва да наемат такива "стражи" на персоналната информация. Въпросните служители могат да бъдат привлечени отвън или да са вътрешни за фирмата хора, които да съвместяват работата. Трети вариант е предприятието да сключи договор с компания, която предлага такива консултантски услуги.

КАКВО ДА СЕ ПРАВИ

Всяка фирма трябва да:

- изгради стройна и ясна система за обработка на личните данни
- приеме вътрешни правила и политики за обработка и съхраняване на данните
- периодично да ревизира и подобрява въведената система.

Налага се да бъдат обновени всички документи, свързани със събиране на лични данни - общи условия, договори, декларации и др. Фирмата трябва да обработва само такава информация, която действително е необходима за работата ѝ, и това трябва да е отразено в документацията ѝ.

✓ ЕК иска да прехвърли европари за наука към бизнеса

Одитна мисия от Брюксел проверява отстранени ли са нередностите в оперативната програма на МОН

Европейската комисия е препоръчала на България да прехвърли част от рисковите пари от оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж" (НОИР) към програма "Конкурентоспособност", която е единствената насочена изцяло към бизнеса. Това научи "Сега" от свои източници. От Изпълнителна агенция НОИР, която управлява програмата, потвърдиха новината. От там обаче коментираха, че става дума за вътрешна кореспонденция, както и че това е само един от няколко варианта, по които в момента се работи усилено. Експертите от агенцията смятат, че няма да се наложи прехвърляне на средства, тъй като до края на годината, когато се гледа междинното изпълнение на програмата, ще можем да отчетем нужния процент разплатени средства.

Писмото с въпросната препоръка е изпратено още през февруари т.г. от Аурелиу Сесилиу, ръководител на екипа за България, до шефа на Изпълнителна агенция НОИР Кирил Гератлиев. В него ЕК препоръчва да се потърси възможност парите, за които има риск от загуба по първа ос на програмата - за наука, които се отпускат от Европейския фонд за регионално развитие, да бъдат прехвърлени към оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност", която също използва пари от въпросния фонд. От комисията не са посочили конкретен размер на "рисковите" средства, но вероятно става дума за поне 70 млн. лв., колкото бяха предназначени за изграждане на научен център за върхови постижения в областта на медицината. Те останаха неоползотворени, тъй като нито един от кандидатите не отговаряше на заложените критерии. По научната ос на програмата бяха избрани само 3 консорциума от университети и научни организации, които ще изградят 3 центъра за върхови постижения. Договорите за тях за общо 130 млн. лв. (при възможност да се дадат 200 млн. лв.) бяха сключени преди броени седмици.

От Изпълнителна агенция НОИР коментираха неофициално, че смятат, че няма да се наложи прехвърляне на средства към друга оперативна програма. През декември 2018 г. е междинният етап за оценка на изпълнението на програмата, когато според запознати само по първа ос трябва да отчетем разплатени около 70 млн. лв. (плюс 15% национално съфинансиране). Ако това не стане, има сериозен риск от загуба на средства. Засега освен договорите за центровете за върхови постижения (за 130 млн. лв.), предстои сключването и на договорите за 7-те центъра за компетентност - за 135 млн. лв. Т.е. общо сключените договори ще са за около 265 млн. лв. Колко от тях реално ще бъдат усвоени към края на 2018 г. обаче, засега е неизвестно.

От агенцията коментират, че в момента по другите оси на програмата - за образование и социално приобщаване, са разплатени около 120 млн. лв., като надеждите са към края на годината сумата по тези пера да достигне около 180-200 млн. лв. В такъв случай повечето усвоени средства по втора и трета ос биха могли да компенсират закъснението при първата научна ос. От агенцията изрично посочиха, че в момента се работи по няколко сценария, както и че тепърва предстоят преговори с ЕК.

Миналата седмица на одитна мисия у нас пристигнаха експерти от ЕК, които проверяваха системите за управление и контрол на оперативната програма. Експертите трябваше да се убедят дали са взети необходимите мерки за преодоляване на засечените в края на 2016 г. нередности при 8 проекта за 180 млн. лв. по втора и трета ос. В резултат на това средствата по програмата бяха замразени (до ден днешен). В опит да се самонакажем и да убедим ЕК да размрази парите преди време агенцията сама предложи да намали бюджетите на 9 проекта с около 50 млн.лв. (20%), като най-голямо бе оръзването по проект "Твоят час" - от 140 млн. лв. на 102 млн. лв.

ЗАГУБИ

Преди дни пред Комисията по еврофондовете председателят на изпълнителната агенция Кирил Гератлиев оцени риска от загуба на средства по научната ос на около 33.6 млн. лв. Дали това ще се случи обаче, ще се разбере най-рано през първото тримесечие на 2019 г. Вероятно тогава ще стане ясно и дали ще можем да пренасочим неоползотворените 70 млн. лв от първа ос към други проекти в областта на науката.

[В. Монитор](#)

✓ Започват строежа на нови 9 км от магистрала „Хемус“

Започва строителството на нови 9 км от магистрала „Хемус“ - отсечката от Ябланица до Боаза. Първата копка на участъка беше направена във вторник от министрите на регионалното развитие Николай Нанков и на финансите Владислав Горанов и вицепремиерът Томислав Дончев.

От следващата година ще започне изграждането на още един участък, който ще достигне до територията на Ловешка област – между Ловеч и Плевен. След това ще започне проектирането и на отсечка от 50 км към Велико Търново, съобщи министър Нанков.

[В. Банкеръ](#)

✓ Кандидатстваме пред ЕК за 3,3 млрд. лв. за пътна безопасност

България е готова с проекти за мерки и дейности за повишаване на пътна безопасност за над 3 млрд. лева, които да предложи за еврофинансиране след 2020 г. ЕК изисква на база на бъдещия дебат, който стартира от май по темата "Стратегическа рамка за пътна безопасност", информация от всички страни от ЕС за това какви дейности в тази връзка ще бъдат предприети и какъв е необходимият за това ресурс. Това заяви регионалният министър Николай Нанков преди началото на международната конференция "Пътна безопасност: Нови технологии и добри световни и европейски практики". Форумът е част от календара на Българското председателство на Съвета на ЕС 2018 г..

"Подадохме мерки и дейности на стойност над 3 млрд. лева. От тях 2,6 млрд. лева са средства за пътна безопасност по съществуващите пътища и около 730 млн. лева са за тези, които се предвижда до 2030 г.- да бъдат изградени - автомагистрала, скоростни пътища. На база на многогодишната финансова рамка се дебатират темата да има нарочен инструмент под формата на програма или фонд за пътна безопасност за периода 2020 - 2030 г.", обясни Нанков.

На форума министърът напомни, че ЕК вече второ десетилетие полага целенасочени усилия за подобряване на пътна безопасност във всички сегменти за намаляване на жертвите по пътищата, като изтъкна, че години наред България заема последно място в този сегмент.

Министърът беше категоричен, че по темата пътна безопасност трябва бъде ангажирано цялото общество, като не изключи от този процес държавата. Нанков изтъкна, че ще се премине към цялостна и дълготрайна рехабилитация на пътните участъци, вместо само да се кърпят дупки, както това е ставало последните тридесет години.

Министърът посочи, че около 8000 километра републикански пътища и 12 000 километра общински се нуждаят от спешна цялостна рехабилитация и напомни за системния проблем, свързан с недофинансирането в пътния сектор. Тол системата няма да е панацея, каза министър Нанков - по думите му, тя ще даде почти три пъти по-голям ресурс от съществуващия и немалка част от него ще бъде насочен за подобряване на пътната безопасност. За целта ще се използват и бюджетни и общински средства.

[БНР](#)

✓ Отстъпление на бизнес доверието в ЕС и в България през март от пиковите в края на миналата и началото на текущата година

През март общото икономическо доверие в Европейския съюз отбеляза отстъпление за трети пореден месец от декемврийския 17-годишен връх (най-високо ниво от лятото на 2000 година насам), като аналогичният индекс на Европейската комисия за България също коригира, макар и по-сдържано, от неговият посткризисен връх, достигнат през януари (най-високо ниво от септември 2008 година).

Индексът, измерващ икономическото доверие в ЕС, се понижи през март до 112,5 пункта от 114,4 пункта месец по-рано, отстъпвайки за пореден месец през настоящата година от неговия декемврийския връх от 115,1 пункта (най-високо ниво от юни 2007 година насам – около година преди да стартира световната финансова и икономическа криза). Аналогичното проучване на ЕК само в рамките на еврозоната също отчете влошаване на икономическото доверие за трети пореден месец от неговия 17-годишен връх, достигнат през декември, като и двата индекса достигнаха през март най-слаби нива от септември 2017-а година насам.

Отславането на бизнес доверието в рамките на целия ЕС се дължи както на негативната тенденция в рамките на еврозоната, така и на поредно рязко влошаване на икономическото доверие във Великобритания с 4,2 пункта до ниво от 105,3 пункта (най-ниско ниво от септември 2016-а година - няколко месеца след юнския референдум в подкрепа за Брекзит), докато доверието във втората по големина икономика в Европа извън региона на единната валута - тази на Полша, се понижи с 2,0 пункта до 110,0 пункта.

Подобно на еврозоната, последното проучване на Европейската комисия за целия Европейски съюз регистрира доста рязко намаляване на доверието в индустриалния и промишлен сектор (спад на съответния индекс до 5,5 от 7,3 пункта месец по-рано), в сферата на услугите (до 14,4 от 16,6 пункта) и при търговията на дребно (понижение до 3,4 от 5,2 пункта), като единствено мениджърите на строителните компании изглежда по-позитивно настроени (повишение на съответен индекс до 3,0 пункта от 2,5 пункта през февруари).

През март индексът на потребителското доверие в 28-те страни на ЕС стабилизира за втори пореден месец на ниво от -0,3 пункта, след като в началото на годината нарасна силно до +0,4 пункта (от -0,6 пункта в края на 2017-а година), излизайки на позитивна територия за пръв път от доста време насам.

Важният показател на ЕК за икономическото доверие в България през март също регистрира понижение до 110,5 пункта от 111,1 пункта, отстъпвайки за втори пореден месец от неговия посткризисния януарски връх от 111,6 пункта (най-високо ниво от септември 2008 година, когато беше разгарът на глобалната финансова и икономическа криза). Трябва обаче да се има предвид, че индексът на икономическото доверие за България се задържа трайно над важното ниво от 100 пункта от края на 2014 година насам.

За разлика от данните за ЕС, бизнес доверието през март бележи стабилизация в някои от водещите сфери на българската икономика с изключение на строителството и при търговията на дребно, където индексите се понижават рязко съответно до -9,8 пункта от -4,8 пункта и до 18,5 от 21,0 пункта. Индексите, измерващи доверието в промишления/индустриален и в сектора на услугите, остават на февруарските нива съответно от 3,8 и от 15,8 пункта.

Индексът на потребителското доверие в България също бележи известно понижение до -22,2 пункта от -21,6 пункта през февруари, когато достигна най-високо ниво от юни 2007 година насам.

[Дарик](#)

✓ 20 000 км пътища се нуждаят от цялостна рехабилитация

Практиката да се кърпят дупките по пътищата трябва да спре и да се премине към рехабилитиране, посочи министърът

3.3 милиарда лева са нужни на България за пътна безопасност в периода 2020-2030 година, заяви регионалният министър Николай Нанков на конференция по темата. Страната ни е заявила мерки и дейности на такава стойност във връзка с дебата „Стратегическа рамка за пътна безопасност“, който Европейската комисия започва през май, добави Нанков.

Той изтъкна, че в момента около 8000 километра републикански и 12 000 километра общински пътища се нуждаят от спешна пълна рехабилитация.

Практиката да се кърпят дупките по пътищата трябва да спре и да се премине към рехабилитиране, посочи министърът на регионалното развитие и благоустройството. Той добави, че се търси решение на проблема със системното недофинансиране на пътния сектор, на контрола и безопасността на движението.

"Около 8000 километра републикански и 12 000 километра общински пътища се нуждаят от спешна, пълна, цялостна рехабилитация", каза министърът. С уговорката, че не е панацея, министърът посочи, че тол системата, когато бъде въведена, ще даде огромен ресурс, почти три пъти по-голям от съществуващия към момента и част от него ще бъде насочена към подобряване на пътната безопасност във всичките ѝ аспекти. Разбира се бюджетните средства, тези на общинските администрации също ще бъдат използвани и в този си ракурс, обясни министърът.

Нанков каза още, че през месец май ЕК започва дебат по новата рамка за пътна безопасност, като идеята за създаване на специален инструмент за инвестиции в пътна безопасност има все повече привърженици.

"Нашите нужди в периода 2020-2030 година са изчислени на над 3 млрд. лева по съществуващите пътища и новоизградените, които до 2030 година ще бъдат над 990 километра магистрала и скоростни пътища, за мерки, свързани с пътна безопасност, а и самите нови магистрала и скоростни пътища са един немалък инструмент, средство в борбата с пътната безопасност", каза министърът.

Николай Нанков посочи, че и в случая с най-критичния участък за миналата година – участъкът по път 1-4 до Микре, най-ефективното решение ще бъде изграждането на автомагистрала „Хемус“, което започва.

[Economic.bg](#)

✓ НАП пуска нова електронна услуга: проверка на изплатените хонорари

Електронната услуга е достъпна на сайта на НАП с ПИК или електронен подпис

От вчера физическите лица могат да проверят в сайта на НАП дали за тях има подадени данни от предприятия и от самоосигуряващи се лица за изплащани доходи, различни от тези по трудов договор, като например хонорари.

Чрез тази услуга гражданите ще могат да проверяват и да попълват коректно годишните си декларации за облагане на доходите. Е-услугата „Справка за изплатени доходи (различни от трудови) на физически лица“ е достъпна чрез портала на НАП за електронни услуги, с ПИК или електронен подпис. Там може да бъде намерена информация за вида и размера на изплатения доход, както и за удържания данък.

От НАП напомнят, че срокът за подаване на декларациите за облагане на доходите от 2017 г. изтича на 30 април 2018 г., като дотогава трябва да се плати и посоченият в тях данък за довносяне. Най-бързо и лесно декларациите се подават онлайн с ПИК или електронен подпис. Статистиката от подадените до този момент подоходни декларации на физическите лица сочи, че всяка втора е подадена по електронен път.

✓ БНЕБ стартира пазара „в рамките на деня“ от 11 април

Основен участник на новата платформа са производителите от възобновяеми източници (ВЕИ), които са и основната причина за създаването на сегмента

Българската независима енергийна борса (БНЕБ) отваря за сключване на реални сделки пазара „в рамките на деня“ на 11 април 2018 г. в 12:00 местно време с доставка на 12 април, става ясно от сайта на борсата.

БНЕБ приканва всички търговски участници, които все още нямат регистрация за участие на този пазарен сегмент, да инициират съответната процедура и разчита на тяхното активно участие.

Пазар „в рамките на деня“ е най-краткосрочният пазарен сегмент, който представлява още една възможност за търговия преди да се премине към балансиращ пазар. За работата на този сегмент отново е използвана платформата Nordpool (използвана и при пазар „ден напред“ . Както и в другите сегменти БНЕБ е страна по всички сключени сделки, а официалната и единствена валута за търговия е еврото.

Той дава възможност на участниците да търгуват в различни периоди на доставка от часове и дни до години, седмици и месеци. Те вече могат да участват на дългосрочен пазар, на пазар „ден напред“ и в новия сегмент „в рамките на деня“, а това, което не са могли да прогнозираше трябва да отиде на балансиращия пазар.

Основен участник на новата платформа са производителите от възобновяеми източници (ВЕИ), които са и основната причина за създаването на сегмента. От борсата се надяват те да се включват постоянно на този пазар, а не когато нетното и специфично производство бъде изпълнено в края на годината. „Колкото по-бързо стане това, толкова този пазар ще стане по-ликвиден“, добави Габровски. Той обясни, че според плановете и анализа за първата година средната ликвидност ще бъде между 30-50 MW/h.

Сделките през БНЕБ в сегмент „в рамките на деня“ ще се публикуват на платформата веднага след тяхното сключване, ще се виждат също и подадените оферти. Така пазарът трябва да стане достатъчно прозрачен и всеки да може да си прави ежедневни анализи и равносметки, обясни Константин Константинов, изпълнителен директор на БНЕБ. Дейността на борсата ще се ръководи от БФБ-София по правилата на европейския регламент. Днес фондовата борса стана официално собственик на енергийната борса.

Нашият сегмент „в рамките на деня“ ще работи в изключително изолиран режим, тъй като не е обединен с други съседни пазари „в рамките на деня“ и не дава възможност за трансгранична търговия.

„Това развитие ще позволи да се осъществи бъдещото пазарно обединение на електрическата енергия в Югоизточна Европа. Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) внимателно следи работата на борсата и изготви правилата и допълнителните законодателни промени, за да създаде основата за реализацията на сегмент „в рамките на деня“, каза при представянето на сегмента Иван Иванов, председател на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР). Той обясни, че регулаторът ще разреши всички дейности, които енергийната борса би могла да предложи при търговията с електрическа енергия.

Econ.bg

✓ През следващите 10 години у нас ще се пенсионира половината учители

В момента средната възраст на учителите е 49-50 години. Най-голям е недостигът на учители по математика и физика

В следващите години ще се пенсионира половината учители. В момента преподавателите и педагогическият персонал в училищата у нас са около 89 хил. души, а всяка година се очаква да се пенсионира по повече от 4 хил. Това обяви днес просветният министър Красимир Вълчев, който участва в конференция "Подкрепа на младите учители като инструмент за качествено образование".

В момента средната възраст на учителите е 49-50 години. Най-голям е недостигът на учители по математика и физика, а в все по-малко кандидат-студенти избират специалности "Педагогика по...", въпреки стипендиите и други стимули.

"Основната цел на министерството е да привлече учениците с по-добри резултати към учителската професия. С очакваното двойно увеличение на учителските заплати (бел. авт. - до края на мандата на правителството) и с подобряване на престижа на професията трябва да привлечем нови кадри, за да няма недостиг", каза още министър Вълчев.

Просветното министерство планира да създаде информационна система, която от една страна ще картографира заетостта на учителските места в страната, а от друга - ще даде възможност на кандидати за учители да заявят желание за включване в системата.

[БНТ](#)

✓ В НС организират обществено обсъждане на промените в Наказателния кодекс

Обществено обсъждане на внесените десетина проекта за промени в Наказателния кодекс организира следобед правната комисия в парламента. Предложените промени са свързани с различни сфери - нерегламентиран внос, износ и търговия с лекарствени продукти от хуманната медицина, наказания за корупция и на длъжностни лица не само от публичния , но и от частния сектор, преформулиране на домашното насилие - от престъпление от частен в такова от общ характер, по-сурови наказания за браконьерите, гарантиране на ефективно производство срещу незаконната сеч.

В обсъждането ще участват депутати, министърът на правосъдието, магистрати , работодатели и неправителствени организации. Отправена е покана и до администрацията на президента.

[В. Земя](#)

✓ Проверяват бензиностанции за укриване на оборот

Инспектори на НАП и Български институт по метрология проверяват бензиностанции за съответствие на представената от търговците блок схема на електронната система с фискална памет (ЕСФП) с действителното състояние на място. Изискването за подаване на блок схемите в НАП бе въведено с промени в законодателството през миналата година. В обхвата на проверките попадат обекти, при които е налице риск от укриване на оборотите или от манипулиране на данните, получени от ЕСФП. Органите на двете агенции ще подложат на проверка и обекти, за които не са отстранени нередностите в блок схемата, както и такива, за които е наложително извършването на метрологична проверка от органите

на БИМ. При установени несъответствия на блок схемите с организацията на електронните системи с фискална памет, на търговците ще бъде дадено предписание за корекция, а ако такава не бъде направена, ще бъдат налагани административни санкции, допълват от двете ведомства. От приходната агенция напомнят, че блок схемата, подписана с електронен подпис (КЕП), се подава единствено чрез електронно съобщение, подписано също с КЕП на е-адрес на териториалната дирекция на НАП по местонахождение на обекта. В случай на упълномощаване, в електронното съобщение се прилага и електронно подписано пълномощно. Допълнителна информация за изискванията към обявяването на блок схеми на обекти за търговия с горива може да се получи на телефона за информация на НАП 0700 18 700 на цената на градски разговор.

✓ Продавачите на хлебна пшеница на борсата свалиха цените

През седмицата основните борсови пазари на зърнени контракти бяха по-предпазливи и вероятно заради изявляванията на Тръмп за въвеждане на мита, както и обмисляните насрещни мерки, като че ли са причината за известно намаление в цените. В Чикаго пшеницата се понижи с нови 8 долара до 200 щатски долара за тон, във Франция няма промяна (167 евро за тон). Този път Украйна и Русия не направиха изключение и цените им бяха съответно минус 1 долара до 200 щд./т. за Украйна и минус 3 долара до 203 щд./т. за Русия. При царевичката тенденцията в цените остава противоречива – успокояване с минус 5 долара в САЩ до 183 щд./т., ново повишение в Украйна заради износа с плюс 7 долара до 207 щд./т. и плюс 0,75 евро във Франция до 166 евро/т. Рапицата в Еврпейския съюз /Europex/ поевтиня с 1 евро до цена от 347,50 евро/т., а ечемикът във Франция отиде нагоре с 3 евро до 175 евро/т.

В кръг "Зърно" на „Софийска стокова борса“ АД цените на контрактите отбелязват известни промени, а предложенията са повече. Хлебната пшеница се предлагаше на 283–290 лева за тон, търсене имаше на 275 лв./т., фуражната пшеница е близо като цена – 271–280 лв./т. предлагане и 255–260 лв./т. търсене. Фуражен ечемик се появи на 252 лв./т., а царевичката е на 270 лв./т. „купува“ и 285–290 лв./т. „продава“. При маслодайния слънчоглед търсенията на купувачите са от 530 до 545 лв./т., а продавачите остават на 560 лв./т. Всички цени са без ДДС.

Sinor.bg

✓ ИАГ утвърди Национален план за действие за енергия от горска биомаса 2018-2027 г.

Изпълнението на предвидените в плана мерки и дейности ще доведе до трайно подобряване на чистотата на въздуха
Изпълнителна агенция по горите утвърди Национален план за действие за енергия от горска биомаса 2018-2027 г. Документът дава реалистична насока за бъдещото развитие в областта на производството на енергия от горска биомаса, определена на базата на действащите европейски политики и регулации, както и на основа на потребностите, потенциала и възможностите за използване на горско-дървесна биомаса в България.

Освен аналитична част, планът съдържа стратегическа рамка с приоритети, мерки и дейности и система за мониторинг на изпълнението. На базата на направения анализ са предложени конкретни действия и мерки за най-ефективни и икономически изгодни начини за подпомагане използването на горската биомаса за производство на енергия като са спазени всички критерии за устойчивото използване на горската биомаса в съгласие с европейските и български регулации по отношение възобновяемите източници на енергия.

Приоритетите залегнали в плана определят необходимостта от търсене на възможности за въвеждане на нови методи и начини за потребление на енергия от горска биомаса въз основа на подобрена политическа и нормативна рамка и чрез въвеждане на необходимите стимули и съвременни зелени технологии. Изпълнението на предвидените в плана мерки и дейности ще доведе до трайно подобряване на чистотата на въздуха и за смекчаване на влиянието на климатичните промени и ефективното оползотворяване на биомасата като възобновяем, но изчерпаем ресурс.

В процеса на изготвяне, документът беше поставен на обществено обсъждане на две регионални кръгли маси и три срещи на заинтересованите страни, на които присъстваха представители на държавните институции, областни и общински структури, регионални дирекции по горите, държавни горски предприятия, граждански и неправителствени организации и бизнеса, както и медии. Целта на обществените дискусии беше постигането на широк консенсус с всички заинтересовани страни, чийто препоръки и коментари, след обобщаване и оценка, бяха взети предвид преди изготвянето и одобряването на окончателния вариант на Националния план за действие за енергия от горска биомаса.

Националният план за действие за енергия от горска биомаса 2018-2027 г. е изготвен по проект „Регионални политики за устойчива биоенергия“ по програма ИНТЕРРЕГ Европа на Европейския съюз с партньори от осем европейски държави. Водещ партньор е Горският технологичен център на Каталония, Испания.

Profit.bg

✓ Акциите поевтиняват заради проблемите в технологичния сектор

Азиатските акции поевтиняват днес, след като Уолстрийт бе засегната сериозно вчера на фона на опасенията за затягане на контрола над технологичната индустрия, което сложи прът в колелата на краткото възстановяване на пазарите по света, зародило се от надеждите, че рискът от търговска война между САЩ и Китай намалява.

Азиатско-тихоокеанският индекс на MSCI падна с 0.9%, като основният корейски индекс KOSPI се понижи с 1.4%.

Японският Nikkei изгуби 2.1% за деня. На Уолстрийт вчера S&P 500 падна с 1.73%, а технологичният Nasdaq Composite затвори с 2.93% надолу, като двата индекса отбелязаха понижение в четвърта от последните пет сесии.

Секторът на информационните технологии бе засегнат най-лошо със спад от 3.5%, тъй като инвеститорите очакват по-сериозен контрол над индустрията след скандала с Facebook.

Акциите на Facebook поевтиняха с 4.9% вчера, като спадът от 16 март насам вече възлиза на 18%. Книжата на Twitter поевтиняха с 12%, докато тези на компанията майка на Google, Alphabet, се обезцениха с 4.5%.

Друг сериозно пострадал бе Nvidia, чиито акции поевтиняха със 7.8%, след като производителят на чипове временно преустанови тестовете с автономни автомобили, след инцидента, в който кола на Uber Technologies Inc уби жена на пътя. На валутния пазар, доларът се търгуваше срещу 105.51 йени, недалеч от достигнатото в понеделник 16-месечно дъно от 104.56 йени.

Евротото изгуби инерция на фона на слабите икономически данни за еврозоната и някои коментари от страна на представители на Европейската централна банка (ЕЦБ) относно ниската инфлацията.

Икономическите нагласи в еврозоната бележат спад в трети пореден месец през март, докато ръстът на банковото кредитиране се забавя.

Ерки Лийканен, член на управителния съвет на ЕЦБ, заяви, че инфлацията в еврозоната може да остане по-ниска от очакваната, така че централната банка трябва да запази търпение по отношение на премахването на стимулите. Друг член на управителния съвет, Йозеф Макуч, също изрази подобна предпазливост.

Евротото се търгуваше срещу 1.2415 долара, след като в предходния ден поскъпна до 1.24765.

Лихвата по германските 10-годишни държавни облигации падна до двумесечно дъно от 0.500% вчера. В средата на февруари лихвата бе достигнала 1.5-годишен връх от 0.795%.

Лихвата по 10-годишните щатски облигации падна до 2.770%, което е най-ниското й ниво от седем седмици. Лихвата по 2-годишните книжа пък бе на ниво от 2.270%.

Цените на петрола направиха крачка назад, след като изнесените данни за ръст в петролните запаси на САЩ изненадаха много трейдъри.

Фючърсите на щатския лек суров петрол поевтиняха с 0.8% до 64.72 долара, докато петролът от сорта брент се търгуваше с понижение в цената от 0.7% на ниво от 69.62 долара за барел, след като в понеделник поскъпна до 71.05 долара.